

Nærings- og fiskeridepartementet

Deres ref.

Vår ref.

Saksbehandler

Dato

13.03.2026

Høringssvar – Midlertidig tilskuddsordning for fiskere i Oslofjorden

Sør-Norges Fiskarlag viser til høringsnotat fra Nærings- og fiskeridepartementet om midlertidig tilskuddsordning for fiskere i Oslofjorden. Det vises også til vårt innspill til samme sak av 26.januar i år som beskriver komplekset og foreslo ulike løsninger.

Bakgrunnen for ordningen er de omfattende fiskerireguleringene og etableringen av nullfiskeområder i Oslofjorden. Disse tiltakene har hatt store konsekvenser for en gruppe fiskere som over lang tid har hatt sin hovedaktivitet i de aktuelle områdene. For mange av disse innebærer reguleringene i praksis bortfall av hele sitt driftsgrunnlag.

Sør-Norges Fiskarlag registrerer at departementet har vist vilje til dialog gjennom møter og ved å be om innspill til ordningen. Samtidig er det viktig å understreke at den foreslåtte økonomiske rammen på 15 millioner kroner er svært begrenset sett opp mot de konsekvenser tiltakene har for næringsutøverne.

Hovedsyn

Sør-Norges Fiskarlag mener at tilskuddsordningen må innrettes slik at den faktisk treffer de fiskerne som er hardest rammet av nullfiskeområdene.

Ordningen bør derfor justeres slik at:

- alle fiskere/fartøy som kan dokumentere at minst 75 prosent av fangstgrunnlaget er tatt i nullfiskeområdene, omfattes av ordningen og kan søke.
- ordningen omfatter alle relevante fiskerier, ikke kun rekefiske
- Foreslått maksimalt tilskudd på 1,75 mill. heves/oppheves
- Ordningen utformes på en enklest mulig måte, men likevel ivaretar hensynet til at berørte fiskere blir kompensert hensiktsmessig og rettferdig, sammenliknet nåværende forslag.
- Vurderes en todeling av ordningen – hvor man skiller på krav til at fartøy tas ut av merkeregisteret

Hvem ordningen bør omfatte

Sør-Norges Fiskarlag mener ordningen må gjelde alle fiskerier som i realiteten er rammet av nullfiskeområdene, ikke kun rekefartøy.

For en fisker som driver med teine- eller garnfiske (passive redskap) kan bortfall av sentrale fiskefelt være like alvorlig som for en rekefartøy. Det er derfor ikke grunnlag for å avgrense ordningen til én fartøygruppe. Det avgjørende kriteriet bør være om fiskeren kan dokumentere at minst 75 prosent av aktiviteten har foregått i de aktuelle områdene.

Krav til manntall og aktivitet

Sør-Norges Fiskarlag støtter kravet om dokumentasjon eller sannsynliggjøring av at minst 75 prosent av fangsten/bedrevet fiskeriaktivitet i nullfiskeområdene fremstår etter vår vurdering som et rimelig og relevant kriterium.

Videre er det riktig ordningen prioriterer fiskere registrert på blad B i fiskermanntallet. Dette sikrer at ordningen rettes mot personer som har fiske som hovednæring.

Av hensyn til at det er flere berørte yrkesfiskere, kan det være hensiktsmessig å åpne opp for fiskere/fartøy oppført på Blad A, som har mistet sitt næringsgrunnlag etter vilkår med minst 75 prosent. Søknader som mottas fra fiskere på blad A må vurderes med lavere fastsatt makstak enn søknader fra fiskere på blad B.

Omsetningskrav

Sør-Norges Fiskarlag mener det ikke bør innføres en fast omsetningsgrense på 500.000 kr.

Fiskerregisterets krav til oppføring på blad B eller A bør være tilstrekkelig dokumentasjon på at fiskeren driver næringsvirksomhet. Inntektsnivået vil variere betydelig mellom fiskere, og det vil være både vanskelig og lite hensiktsmessig å vurdere den enkelte søkers privatøkonomi.

Aldersgrense

Sør-Norges Fiskarlag mener det i utgangspunktet ikke bør fastsettes en øvre aldersgrense i ordningen. Fiskere registrert på blad B har gjennomgående hatt fiske som hovednæring gjennom hele eller store deler av sitt yrkesliv. Dersom kriteriene for deltakelse ellers er oppfylt, bør alder i seg selv ikke være et diskvalifiserende kriterium.

Dersom departementet likevel ønsker å innføre en øvre aldersgrense, så bør den vurderes til 70 år.

Tilskuddsnivå og fordeling

Departementet foreslår et maksimalt tilskudd på 1,75 millioner kroner per fartøy. Sør-Norges Fiskarlag mener dette nivået er for lavt til å kunne fungere som en reell kompensasjon for fartøy som i praksis mister sitt driftsgrunnlag.

Vårt opprinnelige innspill med et makstak på 1,75-2 mill. kroner la som helt klar forutsetning at flere enn kun rekefartøy skulle være omfattet av ordningen. Videre lå det en klar forutsetning om at midlene måtte være skattefrie. Dette er ikke blitt ivaretatt i høringsforslaget.

Prinsipielt er det vanskelig å sette et endelig makstak for slikt tilskudd, da hensynet til at tilskuddet bør brukes i sin helhet og komme flest mulig berørte fiskere til gode. Vårt forslag er at det ikke settes en øvre ramme for fartøy som skal tas ut av fisket. Alternativt må det settes til 2,5 mill. kroner.

Differensiering mellom søkere

På spørsmålet om lik fordeling av tilskuddsmidlene, så mener vi det må legges opp til en mulighet gjøre en differensiering/skjønnsmessig vurdering. En mer skjønnsmessig vurdering bør gjøres relativt etter dokumentert omsetning, samt en vurdering av å eventuelt vektlegge båtens verdi i h.h.t. forsikringsdokumenter e.l.

Det bør vurderes en differensiering mellom ulike fartøygrupper, gjennom følgende todeling av ordningen (forutsetning for begge spor, 75% berørt):

- Med krav om at fartøy tas ut av fiske – rekefartøyer (blad B), høyere tilskudd- maks 2,5 mill. kroner
- Uten krav om at fartøy tas ut av fiske – teinefiske (blad A og B), rekefartøyer (blad A), lavere tilskudd, maks 0,75 mill. kroner

En slik differensiering vil kunne gi bedre samsvar mellom konsekvensene av reguleringene og nivået på kompensasjonen. Det vil også ivareta berørte fiskere som ønsker å tilpasse seg med videre drift, men som har fisket i stengte områder.

Forholdet mellom fartøy og fisker

Det er fartøyet som i praksis tas ut av fisket eller får fiskeforbud, ikke fiskeren som person. Dette kan innebære at fiskere som mottar tilskudd senere kan anskaffe nytt fartøy og fortsette virksomheten i andre fiskerier eller områder. Det er etter vår vurdering vanskelig å regulere dette uten å gripe urimelig inn i næringsfriheten.

Det avgjørende bør derfor være at tilskuddet gir fiskeren en reell mulighet til å tilpasse seg de nye rammebetingelsene. Vi foreslår derfor at fristen endres til 1. juli 2027, da det kan ta tid å få ordnet det praktiske med salg/overdragelse i et usikkert marked.

Skatt og administrasjon

Sør-Norges Fiskerlag mener det er sterkt ønskelig at tilskuddet gjøres skattefritt, da dette er en engangskompensasjon som følge av politisk vedtatte reguleringer.

Dersom dette ikke lar seg gjennomføre innenfor eksisterende regelverk, må departementet arbeide for løsninger som sikrer at skattebelastningen ikke undergraver formålet med ordningen. Vi vurderer at ordningen prinsipielt sett kunne vært plassert i *Kap 919. post 74 erstatninger*, fremfor post 75. Det må uansett legges til rette for at tilskuddet kan føres som en inntekt til lavest mulig skattesats.

Vi legger videre til grunn at kostnader til administrasjon av ordningen ikke belastes den avsatte rammen på 15 millioner kroner. Vi ber om en tilbakemelding fra departementet om dette punktet konkret.

Forslag til justeringer i forskrift

(ny tekst i **kursiv** og forslag til ~~strøket tekst~~)

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet xxx til gjennomføring av Stortingets budsjettvedtak xxx...

§ 1 Formål

Formålet med ordningen er å bidra til å avhjelpe den krevende situasjonen for eiere av fartøy som er innført i registeret over merkepliktige norske fiskefartøyer som fisker i Oslofjorden, der større områder er

stengt for fiske i 10 år, fra 1. januar 2026. Ordningen skal bidra til å legge til rette for at berørte fiskere velger å ta fiskefartøyet sitt ut av fisket **eller tilpasser sin drift videre i fisket**. Med Oslofjorden menes i denne forskriften området definert som hele sjøområdet innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige, slik dette er beskrevet i forskrift 19. desember 2025 nr. 2889 om regulering av fiske i Oslofjorden § 2.

§ 2 Vilkår for tilskudd

Eier av fartøy som fisker ~~reker med trål~~ i Oslofjorden kan søke om tilskudd dersom følgende vilkår er oppfylt:

a. Fartøyet står i merkeregisteret, har en største lengde under 11 meter og fisker ~~reker med trål~~ i Oslofjorden.

b. Fartøyet er registrert på blad B **eller blad A**

~~c. Fartøyet er under xx år.~~

~~d. Fartøyet har i snitt hatt over 500 000 kr i omsetning de siste tre år (2023, 2024 og 2025).~~

e. Fartøyet kan sannsynliggjøre at over 75 % av fartøyet fangst i perioden 1. juli 2023 til 31. desember 2025 er tatt i nullfiskeområdene i Oslofjorden slik områdene defineres i forskrift om regulering av fiske i Oslofjorden.

Søker må selv vedlegge nødvendig dokumentasjon på at vilkårene over er oppfylt.

Rekefartøy som mottar tilskudd, skal tas ut av fisket og slettes i merkeregisteret innen 1. ~~januar~~ **juli** 2027. Det er ikke til hinder for at dette fartøyet senere kan føres inn igjen i merkeregisteret med annen eier for å fiske i andre områder enn Oslofjorden.

Andre fartøy som mottar tilskudd, kan fortsatt stå merkeregisteret. Ved salg kan fartøyet fortsette å fiske også i åpne områder i Oslofjorden.

Søknad kan sendes fra og med X. mars 2026, og innen X.

Garantikassen for fiskere kan i særlige tilfeller dispensere fra vilkårene i § 1 første ledd bokstav d og e i denne forskriften

§ 3 Tildelingsmyndighet

Garantikassen for fiskere fastsetter nærmere krav til søknaden. Søknad om tilskudd sendes til Garantikassen for fiskere. Garantikassen for fiskere kan innhente de opplysninger som er nødvendig for å kontrollere om vilkårene for tilskuddet er oppfylt.

§ 4 Tilskuddet

Tilskudd tildeles når alle søknader er mottatt og behandlet, og midlene på ordningen fordeles **forholdsmessig** ~~like~~ mellom fartøyene som kvalifiserer for tilskudd. Tilskudd som er utbetalt i strid med bestemmelsene etter denne forskriften, kan kreves tilbakebetalt.

§ 5 Klage

Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak om tildeling av tilskudd. Klage skal sendes til Garantikassen for fiskere.

§ 6 Ikrafttredelse Denne forskriften trer i kraft straks.

Avslutning

Sør-Norges Fiskarlag mener departementets forslag er et viktig første skritt for å avhjelpe situasjonen for fiskere som er rammet av nullfiskeområdene i Oslofjorden.

Vår mening er en åpning for å differensiere noe mer enn det departementet har foreslått er viktig. Det vil også være med å ivareta de søkere som ikke ønsker å avvikle sitt fiskeri. Dette ble også spilt inn som et viktig moment i vårt brev av 26.januar med et en del av rammen ble satt av til kompensasjon for tapt inntekt, og ikke bare tilskudd til avvikling av fiskeriet i sin helhet med krav om utgang fra merkeregisteret.

For at ordningen skal få tilstrekkelig treffsikkerhet, forslås det at følgende justeringer gjennomføres:

- Alle fiskere som kan dokumentere minst 75 % aktivitet i nullfiskeområdene må omfattes av ordningen.
- Maksimalt tilskudd per fartøy må heves vesentlig fra foreslåtte 1,75 millioner kroner.
- Ordningen må gjelde alle berørte fartøy, ikke bare rekestrål.
- Må vurderes en større differensiering av søkere enn foreslått.
- Med disse justeringene vil ordningen i større grad kunne bidra til å avhjelpe konsekvensene av de vedtatte reguleringene, både de som ikke kan fortsette fiske og de som kan drive videre.

Med hilsen
Sør-Norges Fiskarlag

Janita Arhaug
Daglig leder

Alessandro Astroza
Avdelingsleder

*Kopi: Norges Fiskarlag
Fiskebåt
Nord Fiskarlag*

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.